

Î N C H E I E R E

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Zdraguș Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Foiu Maria împotriva lui Foiu Anatolie și Zdraguș Mihail, notarul public Pușcaș Constantin, intervenient accesoriu Foiu Alexei privind declararea nulității absolute a contractelor, cu repunerea părților la poziția inițială, evacuarea lui Foiu Anatolie și Zdraguș Mihail și altor persoane din imobilele în litigiu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 19 octombrie 2015 Vasa Melnic, având calitatea de tutore și în interesele Mariei Foiu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Foiu și Mihail Zdraguș cu privire la: declararea nulității absolute a deciziei privind formarea bunului imobil nr.0100/13/129758 din 25 septembrie 2013; declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 2402 din 26 mai 2014, încheiat între Foiu David și Foiu Anatolie, cu repunerea părților în poziția inițială; declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare din 28 februarie 2013, încheiat între Foiu David și Zdraguș Mihail și așa numitei hotărâri a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 septembrie 2013, prin care a fost recunoscut valabil acest contract, cu repunerea părților la poziția inițială; evacuarea lui Foiu Anatolie și Zdraguș Mihail și altor persoane din imobilele în litigiu, repararea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 04 martie 2015, prin dispoziția nr. 11-d a Primăriei Colonița mun. Chișinău, a fost dispusă numirea lui Vasa Melnic ca tutore pentru sora Foiu Maria xxxxx. Prin această dispoziție Vasa Melnic a fost obligată să respecte prevederile legislației pe chestiuni de administrare a patrimoniului Mariei Foiu și anual, în conformitate cu art. 41 al Cod Civil, la data de 01 februarie a fiecărui an să prezinte raportul despre administrarea bunurilor proprietate ale Mariei Foiu.

Astfel, în urma verificării tuturor bunurilor pe care Foiu Maria le avea în proprietate, Vasa Melnic a stabilit următoarele: la 07 iulie 2004 prin dispoziția nr. 032m/38 a Preturii Ciocana, mun. Chișinău cu privire la instituirea tutelei asupra Mariei Foiu și Enatei Foiu, s-a dispus numirea lui David Foiu ca tutore asupra surorilor sale Foiu Enata și Foiu Maria. Baza instituirii tutelei a servit hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 02 iunie 2004 cu privire la lipsirea acestora de capacitate de exercițiu. Intrând în posesia și nemijlocita folosință a bunurilor surorilor declarate incapabile, Foiu David, cu încălcarea legii și bunurilor moravuri, la 26 mai 2014, a încheiat un contract de donație a terenului cu nr. cadastral xxxxx, aflat în xxxxx, cu fiul său Anatolie David (xxxxx). Acest teren a fost repartizat surorilor Foiu Maria și Foiu Enata în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0149111044 din 22 august 2004 (0100/14/12325).

Relevă reclamanta că, Foiu David, acționând precum că în interesele surorilor Foiu Maria și Foiu Enata, solicită separarea bunurilor și la 25 septembrie 2013 prin decizia privind formarea bunului imobil nr.0100/13/129758 formează bunul cu nr. cadastral xxxxx, pe care ulterior îl donează fiului său, astfel, lipsind reclamanta de dreptul său de proprietate. Tot el, Foiu David, cu încălcarea legii și bunelor moravuri, nerespectând forma autentică, la 28 februarie 2013, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare din numele surorilor Foiu Maria și Foiu Enata, cu Zdraguș Mihail, prin care ultimul ca cumpărător a cumpărat terenul agricol cu suprafața de 1,0197 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 1,0198 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,5750 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,5739 ha cu nr. cadastral xxxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,0737 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,0738 ha cu nr. cadastral xxxxx; lotul de lângă casă cu suprafața de 0,08 ha cu nr. cadastral xxxxx, lotul de lângă casă cu suprafața de 0,07 ha cu nr. cadastral xxxxx situate în xxxxx; lotul de lângă casă cu suprafața de 0,08 ha cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx și terenul pentru construcție locativă cu suprafața de 0,08 ha cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx.

Invocă reclamanta că, Foiu David, în continuarea acțiunilor sale ilegale, acționând de comun acord cu Zdraguș Mihail, prin intermediul unui judecător, formează un dosar civil fictiv, neînregistrat la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău și printr-o hotărâre judecătorească inexistentă din 30 septembrie 2013, se legalizează contractul de vânzare-cumpărare din 28 februarie 2013, se recunoaște dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile și anume: terenul agricol cu suprafața de 1,0197 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 1,0198 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,5750 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,5739 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,0737 ha cu nr. cadastral xxxxx; terenul agricol cu suprafața de 0,0738 ha cu nr. cadastral 0xxxxx; lotul de lângă casă cu suprafața de 0,08 ha cu nr. cadastral xxxxx; lotul de lângă casă cu suprafața de 0,07 ha cu nr. cadastral xxxxx situate în xxxxx; lotul de lângă casă cu suprafața de 0,08 ha cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx; și terenul pentru construcție locativă cu suprafața de 0,08 ha cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx.

Consideră reclamanta că, actele contestate urmează a fi declarate nule ca fiind ilegale, deoarece contravin normelor imperative ale art. 41, 42, 43 Cod civil.

La data de 16.12.2015 Vasa Melnic în interesele Mariei Foiu a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat: declararea nulității absolute a contractului de donație nr.2402 din 26.05.2014 încheiat între Foiu David și Foiu Anatolie cu

repunerea părților în poziție inițială; declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare fără număr din 28.02.2013 încheiat între Foiu David și Zdraguș Mihail și așa numitei hotărâri a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30.09.2013 prin care a fost recunoscut valabil acest contract, cu repunerea părților în poziție inițială; evacuarea lui Foiu Anatolie și Zdraguș Mihail și altor persoane din imobilele în litigiu; încasarea în mod solidar de la pîrîți în beneficiul reclamantei a pagubei morale în sumă de 100000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 03 mai 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea: s-a declarat nul contractul de donație înregistrat la notarul public Pușcaș Constantin sub nr.2402 din 26 mai 2014, încheiat între Foiu David și Foiu Anatolie, cu repunerea părților în poziția inițială; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare fără număr din 28 februarie 2013, încheiat între Foiu David și Zdraguș Mihail, cu repunerea părților în poziția inițială; s-au evacuat Foiu Anatolie și Zdraguș Mihail de pe bunurile imobile, ce au servit obiect al contractului de donație înregistrat la 26 mai 2014 sub nr.2402 și de pe bunurile imobile ce au servit obiect al contractului de vânzare-cumpărare din 28 februarie 2013, valabilitatea căruia a fost recunoscută prin hotărîrea judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 septembrie 2013; s-a încasat de la Anatolie Foiu, în beneficiul Mariei Foiu suma de 5000 lei, cu titlu de prejudiciu moral; s-a încasat de la Mihail Zdraguș, în beneficiul Mariei Foiu suma de 10000 lei, cu titlu de prejudiciu moral; s-a încasat de la Foiu Anatolie taxa de stat în sumă de 250 lei; s-a încasat de la Zdraguș Mihail, taxa de stat în sumă de 7510 lei; cerința privind declararea nulității absolute a așa numitei hotărâri din 30.09.2013 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de avocatul Valeriu Verejan în interesele lui Foiu Anatolie și Zdraguș Mihail și menținută hotărârea din 03 mai 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău.

La data de 24 iunie 2017, Zdraguș Mihail a declarat recurs împotriva deciziei din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat și aplicat în mod eronat legea și normele dreptului material nu a aplicat legea care urma să fie aplicată, aplicînd o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Consideră că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece instanța de judecată a refuzat să amâne examinarea cauzei pe motiv că recurentul nu va fi în țară.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 martie 2017. Conform materialelor cauzei decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 07 aprilie 2017, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc. Recursul declarat la data de 24 iunie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului declarat de Zdraguș Mihail, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Zdraguș Mihail, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Zdraguș Mihail, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Zdraguș Mihail împotriva deciziei din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală